

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา พระพุทธศาสนา
หลักสูตรสำหรับคฤหัสถ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑. ชื่อหลักสูตร

ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Master of Arts Program in Buddhist Studies

๒. ชื่อปริญญา

๒.๑ ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Master of Arts (Buddhist Studies)
๒.๒ ชื่อย่อภาษาไทย : พธ.ม. (พระพุทธศาสนา)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : M.A. (Buddhist Studies)

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. หลักการและเหตุผล และวัตถุประสงค์

๔.๑ หลักการและเหตุผล

บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าการด้านพระพุทธศาสนา เป็นวิชาที่มีเนื้อหาลึกซึ้ง และขอบข่ายกว้างขวาง การศึกษาระดับพุทธศาสตรบัณฑิตยังไม่เพียงพอที่จะเอื้อโอกาสให้แก่ผู้สนใจใฝ่รู้ ได้ศึกษาค้นคว้าวิชาการด้านนี้อย่างเต็มที่ จึงควรที่จะขยายการศึกษาพระพุทธศาสนาให้สูงขึ้นซึ่งจะเปิดโอกาสให้พระสงฆ์และผู้สนใจทั่วไปได้ศึกษาวิเคราะห์วิจัยอย่างเต็มที่เพื่อเปิดพรมแดนแห่งความรู้วิชาการพระพุทธศาสนาให้กว้างไกลออกไป จึงได้จัดทำหลักสูตรสาขาวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมหาบัณฑิตขึ้น ดำเนินการศึกษาตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

๔.๒ วัตถุประสงค์

เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาพระพุทธศาสนา ให้มีคณาจารย์วัดดีงาม เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมและให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาพระพุทธศาสนาสามารถ

วิเคราะห์และประยุกต์พุทธธรรมเพื่อประโยชน์ในการสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนาอย่างมีประสิทธิภาพ

๕. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๕.๑ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๕.๒ ได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษา และผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค และ

๕.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๖. วิธีคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

๖.๑ บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในแต่ละปีการศึกษา

๖.๒ ผู้สมัครต้องสอบผ่านข้อเขียนใน ๓ วิชา คือ (๑) ความรู้ความสามารถทั่วไป (๒) ภาษาอังกฤษ (๓) วิชาเฉพาะสาขา

๖.๓ ผู้สมัครต้องผ่านการสอบสัมภาษณ์

๗. ระบบการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยจัดการศึกษาระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษามีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๖ สัปดาห์

บัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อนที่ไม่ขัดกับข้อบังคับและกฎระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

เงื่อนไขอื่น ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑

๘. ระยะเวลาการศึกษา

ให้มีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

๙. การลงทะเบียนเรียน

กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษาปกติ ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต

๑๐. การวัดผลและประเมินผล

ให้มีการวัดผลทุกรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา โดยวิธีการทดสอบ เขียนรายงาน มอบหมายงานให้ทำ หรือวิธีอื่นใดที่เหมาะสมกับรายวิชา

นิสิตจะมีสิทธิเข้าสอบไล่หรือได้รับการวัดผลในรายวิชาใดก็ตามเมื่อมีเวลาศึกษาในรายวิชานั้น มาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น

สำหรับการประเมินผลรายวิชาและวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๒๑ และระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อ ๑๑

๑๑. การสำเร็จการศึกษา

คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา

๑๑.๑ มีเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ หรือไม่เกินกว่า ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๒ ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๑๑.๓ ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๑๑.๔ ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม

๑๑.๕ ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับและวิชาเอกทุกวิชา และได้รับ S ในกรณีหลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น S หรือ U

๑๑.๖ สอบผ่านการประเมินผลวิทยานิพนธ์ และส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๑.๗ ผลงานวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์ หรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม

๑๒. ข้อกำหนดเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์

๑๒.๑ นิสิตจะเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้ เมื่อศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมในรายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๖ หน่วยกิต

๑๒.๒ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ต้องมีทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ ท่าน แต่ไม่เกิน ๓ ท่าน ทั้งนี้จะต้องมีอาจารย์ประจำหรือเจ้าหน้าที่ประจำมหาวิทยาลัยอย่างน้อย ๑ ท่าน

๑๒.๓ นิสิตมีสิทธิ์ขอสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อศึกษารายวิชาครบตามที่กำหนด ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ และทำวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ โดยใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓ เดือน นับจากวันลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์

เงื่อนไขอื่น ๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๑๓. อาจารย์

๑๓.๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ - นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด
อาจารย์	พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส	ป.ธ.๖, ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) Ph.D. (Buddhist Studies)	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาจารย์	ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	ป.ธ.๓, พธ.บ., M.Ed., Ph.D.(Education)	มหาวิทยาลัยนาคปุรี ประเทศอินเดีย
อาจารย์	ดร.สุรพล สุยะพรหม	ป.ธ.๔, พธ.บ., M.A. Ph.D. (Political Science)	ม.มาร์ทวาดา ประเทศอินเดีย

๑๓.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ - นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด
ศาสตราจารย์	พระเทพโสมถน (ประยูร ธมฺมจิตฺโต)	ป.ธ.๙, M.A. (Philosophy) Ph.D.(Philosophy)	มหาวิทยาลัยเดลี ประเทศอินเดีย

อาจารย์	พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส	ป.ธ.๖, ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) Ph.D. (Buddhist Studies)	ม.มหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย
อาจารย์	ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	ป.ธ.๓, พธ.บ., M.Ed., Ph.D.(Education)	มหาวิทยาลัยนาคปุรี ประเทศอินเดีย
อาจารย์	ดร.สุรพล สุขะพรหม	ป.ธ.๔, พธ.บ., M.A. Ph.D. (Political Science)	ม.มาร์ทวาดา ประเทศอินเดีย
อาจารย์	ดร.พจนพันธ์ สุโพธิ์	ป.ธ.๖, พธ.บ., M.A. Ph.D. (Public Administration)	มหาวิทยาลัยนาคปุรี ประเทศอินเดีย

๑๓.๓ อาจารย์ผู้สอน

๑๓.๓.๑ อาจารย์ประจำ

รายชื่อ	ตำแหน่งทางวิชาการ/ ตำแหน่งทางบริหาร	คุณวุฒิ/สาขา
พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต)	ศาสตราจารย์/ อธิการบดี	ป.ธ.๙, พธ.บ. (พุทธศาสตร์) M.A. (Philosophy) M.Phil., Ph.D. (Philosophy)
พระสุธีวรญาณ (ณรงค์ จิตฺตโสภโณ)	รองศาสตราจารย์/ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	ป.ธ.๘, พธ.บ. (พุทธศาสตร์) M.A. (Ancient History and Archaeology) Ph.D. (Buddhist Studies)
พระสุธีธรรมมานุวัตร (เทียบ สิริญาโณ)	อาจารย์/ คณบดีคณะพุทธศาสตร์	ป.ธ. ๙ M.A. (Pali & Sanskrit) Ph.D. (Pali)
พระมหาไพเราะ ฐิตสีโล	อาจารย์	ป.ธ. ๔ B.A., M.A. (Pali) Ph.D. (Pali)
พระศรีสิทธิมนี (พล อากาศโร)	อาจารย์/ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	ป.ธ.๙, M.A.(Linguistics) Ph.D. (Linguistics)
พระเมธีรัตนดิลก (จรรยา ชินวโร)	อาจารย์	ป.ธ. ๙, พธ.บ. (ครุศาสตร์) M.A. (Linguistics) Ph.D. (Buddhist Studies)

พระมหาทรรษา ฐมมหาไธ	อาจารย์	ป.ธ.๖, ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) Ph.D. (Buddhist Studies)
พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร	อาจารย์	ป.ธ.๗, ศศ.ม.(พุทธศาสนศึกษา)
พระมหาบุญเลิศ ฐมทสุสี่	อาจารย์	ป.ธ.๘, พธ.ม. (ธรรมนิเทศ)
ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิตร	อาจารย์	ป.ธ.๙, พธ.ม. (พระพุทธศาสนา) Ph.D.(Buddhist Studies)
นายรังษี สุทนต์	อาจารย์	ป.ธ.๙, พธ.ม. (พระพุทธศาสนา)

๑๓.๓.๒ อาจารย์พิเศษ

รายชื่อ	ตำแหน่งทางวิชาการ/ ตำแหน่งทางบริหาร	คุณวุฒิ/สาขา
ศ. พิเศษ อติศักดิ์ ทองบุญ	ศาสตราจารย์พิเศษ/ ราชบัณฑิตประเภทปรัชญา สาขาอภิปรัชญาและญาณวิทยา/ ผู้เชี่ยวชาญด้านคัมภีร์พุทธ ศาสตร์	ป.ธ. ๗, พธ.บ. M.A. (Philosophy)
ศ.ดร. จำนงค์ อติวัฒนสิทธิ์	ศาสตราจารย์/ ภาควิชาสังคมวิทยา- และมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ป.ธ.๖, พธ.บ.(มนุษยสังคมศาสตร์), M.A. (Social Science), M.A. (English Literature), Ph.D.(Sociology of Religion)
ผศ.ดร. สำเนียง เลื่อมใส	ผู้ช่วยศาสตราจารย์/ ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร	ป.ธ. ๙ , พธ.บ.(ศาสนา) ศศ.ม. (ภาษาสันสกฤต) Ph.D. (Sanskrit)
ดร. อำนาจ บัวศิริ	ผู้อำนวยการกองกลาง ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนา การศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์ สนง. พระพุทธศาสนาแห่งชาติ	กศ.บ. (เคมี) , ค.ม. (วิจัยการศึกษา) ค.ด. (อุดมศึกษา)
พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี	บรรณารักษารวบรวม บพิตรสัมพันธ์ / นักวิชาการประจำสำนักพิมพ์	ป.ธ. ๙ , ศษ.บ. พธ.ม. (พระพุทธศาสนา)

	สำนักพิมพ์แม็ค	
รศ.ดร. สมภาร พรมทา	รองศาสตราจารย์ ภาควิชาปรัชญา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ป.ธ.๘,พธ.บ. (ครุศาสตร์) , อ.ม. (ปรัชญา), อ.ด. (ปรัชญา)
รศ. สิวลี ศิริไล	ภาควิชาปรัชญา สาขาอักษวิทยา ราชบัณฑิตยสถาน/ รองศาสตราจารย์ ๙	สส.บ. (เกียรติคุณ), อ.ม. (ปรัชญา)
ผศ.ดร. ปาวิชาติ สุวรรณบุบผา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	ค.บ.,อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ), A.M.R.S.(Master of Religious Studies),Th.M.(Master of Theology), Ph.D.(Systematic Theology)
ดร. วีระชาติ นิมอนงค์	หัวหน้าภาควิชาปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	ป.ธ.๖,Cert. In Ed., Cert. In Sanskrit., Dip. in Ed. , พธ.บ., M.A. (Philosophy), M.Phil., Ph.D. (Philosophy)
ดร. ชัยสิทธิ์ ทองบริสุทธิ	อาจารย์ คณะครุศาสตร์ สถาบันพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง	พธ.บ. (ปรัชญา), M.A.(Philosophy) M.A.(Applied Psychology and Psychological Service), Ph.D.(Psychology)
นายสนิท ศรีลำแดง	ที่ปรึกษาพิเศษ	ป.ธ.๙,พ.ม., พธ.บ.,น.บ.(นิติศาสตร์), M.A. (Education), ศน.ด.(พุทธศาสตร์)
Mr.Kevin O'Cheehan	อาจารย์	B.A.

๑๔. หลักสูตร

๑๔.๑ จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร แผน ก (๒) ๓๘ หน่วยกิต

๑๔.๒ โครงสร้างหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา พระพุทธศาสนา
สำหรับคฤหัสถ์

โครงสร้างหลักสูตร	แผน ก (๑)	แผน ก (๒)	แผน ข
๑. หมวดวิชาบังคับ		๘	
๒. หมวดวิชาเอก		๑๒	
๓. หมวดวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า		๖	
๔. วิทยานิพนธ์		๑๒	
รวมทั้งสิ้น		๓๘	

๑๔.๓ รายวิชาในหลักสูตร

๑๔.๓.๑ วิชาบังคับ จำนวน ๘ หน่วยกิต ดังนี้

๖๐๐ ๑๐๑	พระไตรปิฎกวิเคราะห์ Tipitaka Analysis	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๐ ๑๐๒	พุทธปรัชญาเถรวาท Theravada Buddhist Philosophy	(๓-๐-๖)
๖๐๒ ๒๐๓	ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา Research Methodology in Buddhism	๒ (๒-๐-๔)
๖๐๐ ๑๐๔	ภาษาอังกฤษ* English	(๓) (๓-๐-๖)
๖๐๐ ๒๐๕	กรรมฐาน* Buddhist Meditation	(๒) (๒-๐-๔)

หมายเหตุ * รายวิชา ๖๐๐ ๑๐๔ และ ๖๐๐ ๒๐๕ เป็นวิชาบังคับ ไม่นับหน่วยกิต

๑๔.๓.๒ วิชาเอก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๖๐๒ ๑๐๖	พระพุทธศาสนาเถรวาท Theravada Buddhism	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๐๗	พระพุทธศาสนามหายาน Mahayana Buddhism	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๒๐๘	ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา Selected Buddhist Works	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๐๙	สัมมนาพระพุทธศาสนา Seminar on Buddhism	๓ (๓-๐-๖)

๑๔.๓.๓ วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๖๐๒ ๓๑๐	พระพุทธศาสนากับประชาสังคม Buddhism and Civil Society	๒ (๒-๐-๔)
๖๐๒ ๓๑๑	พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาสังคมร่วมสมัย Buddhist Ethics and Contemporary Social Problems	๒ (๒-๐-๔)
๖๐๒ ๓๑๒	ขบวนการพุทธใหม่ในโลกปัจจุบัน Neo-Buddhist Movements in Contemporary World	๒ (๒-๐-๔)
๖๐๒ ๓๑๓	พระพุทธศาสนานิกายเซ็น Zen Buddhism	๒ (๒-๐-๔)
๖๐๒ ๓๑๔	ศึกษาอิสระในงานสังคมสงเคราะห์ Independent Studies in Social Work	๒ (๒-๐-๔)
๖๐๒ ๓๑๕	ไทยคดีศึกษา Thai Studies	๒ (๒-๐-๔)
๖๐๒ ๓๑๖	พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ Buddhism and Modern Sciences	๒ (๒-๐-๔)
๖๐๒ ๓๑๗	ศาสนาเปรียบเทียบ Comparative Religions	๒ (๒-๐-๔)
๖๐๒ ๓๑๘	พระพุทธศาสนากับการศึกษา Buddhism and Education	๒ (๒-๐-๔)

๑๔.๓.๔ วิทยานิพนธ์

๖๐๒ ๔๐๐	วิทยานิพนธ์ Thesis	๑๒ หน่วยกิต

๑๔.๔ แผนการศึกษา

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต แผน ก (๒)
๑	วิชาบังคับ ๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์ ๖๐๐ ๑๐๒ พุทธปรัชญาเถรวาท ๖๐๐ ๑๐๔ ภาษาอังกฤษ*	๓ ๓ (๓)
	วิชาเอก ๖๐๒ ๑๐๖ พระพุทธศาสนาเถรวาท	๓
	รวม	๙

* วิชา ๖๐๐ ๑๐๔ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต แผน ก (๒)
๒	วิชาบังคับ ๖๐๒ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา ๖๐๐ ๒๐๕ กรรณฐาน*	๒ (๒)
	วิชาเอก ๖๐๒ ๒๐๘ ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๓
	วิชาเลือก เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก จำนวน ๑ รายวิชา	๒
	รวม	๗

* วิชา ๖๐๐ ๒๐๕ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต แผน ก (๒)
๓	วิชาเอก	
	๖๐๒ ๓๐๗ พระพุทธศาสนามหายาน	๓
	๖๐๒ ๓๐๘ สัมมนาพระพุทธศาสนา	๓
	วิชาเลือก	
	เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก จำนวน ๒ รายวิชา	๔
	รวม	๑๐

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต แผน ก (๒)
๔	วิชาบังคับ	
	๖๐๒ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	๑๒
	รวม	๑๒

๑๔.๕ แนวสังเขปรายวิชา

๑๔.๕.๑ วิชาบังคับ

๖๐๐ ๑๐๑ **พระไตรปิฎกวิเคราะห์** ๓ (๓-๐-๖)

Tipitaka Analysis

ศึกษาความเป็นมาของการรวบรวมพระธรรมวินัยเป็นพระไตรปิฎก ระบบการถ่ายทอดโครงสร้าง และสาระสังเขปของพระไตรปิฎก วิเคราะห์หลักธรรมสำคัญ เช่น อริยสัจ ๔ ปฏิจจสมุปบาท กรรม ไตรลักษณ์ ไตรสิกขา นรก สวรรค์ จิต วิญญาณ

๖๐๐ ๑๐๒ **พุทธปรัชญาเถรวาท** ๓ (๓-๐-๖)

Theravada Buddhist Philosophy

ศึกษาพระพุทธศาสนาเถรวาทด้วยกรอบแนวคิดทางปรัชญา ให้ครอบคลุมถึงทฤษฎีความจริง (Metaphysics) ทฤษฎีความรู้ (Epistemology) และทฤษฎีทางจริยศาสตร์ (Ethics) ในพุทธปรัชญาเถรวาท โดยเน้นศึกษาให้เห็น ความจริง ความรู้ และความดี/ความชั่ว ตามแนวคิดของพุทธ

ปรัชญาเถรวาท เน้นวิเคราะห์ปฏิจจสมุปบาท ไตรลักษณ์ ชั้นที่ ๕ นิยาม ๕ กรรม อริยสัจ ๔ เป็นต้น

๖๐๒ ๒๐๓ **ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา**

๒ (๒-๐-๔)

Research Methodology in Buddhism

ศึกษาแนวคิดทฤษฎีในการแสวงหาความรู้แบบวิจัย ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ความสำคัญของการวิจัยต่อการพัฒนาสังคม กระบวนการและขั้นตอนของการวิจัย เช่น การเลือกปัญหา การตั้งสมมติฐาน เครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานการวิจัย โดยเน้นการประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการวิจัยทางพระพุทธศาสนา

๖๐๐ ๑๐๔ **ภาษาอังกฤษ**

(๓) (๓-๐-๖)

English

ศึกษาภาษาอังกฤษโดยการฝึกจริง ให้เกิดความชำนาญทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านการเขียน การพูด การอ่าน การฟัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เน้นการอภิปรายในหัวข้อคำสอนของพระพุทธศาสนา เช่น ศีล ๕, พระรัตนตรัย, ไตรลักษณ์, อริยสัจ ๔, มรรคมรรค ๘, ปฏิจจสมุปบาท, กรรมและการเกิดใหม่

๖๐๐ ๒๐๕ **กรรมฐาน**

(๒) (๒-๐-๔)

Buddhist Meditation

ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถาฎีกา อนุฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆ ในสังคมไทย โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐาน และผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น

๑๔.๕.๒ วิชาเอก

๖๐๒ ๑๐๖ **พระพุทธศาสนาเถรวาท**

๓(๓-๐-๖)

Theravada Buddhism

ศึกษาพระพุทธศาสนาเถรวาทในด้านประวัติศาสตร์ พัฒนาการ นิกายสำคัญ หลักคำสอนสำคัญ ภาษาที่ใช้จารึกคัมภีร์ การจัดลำดับชั้นคัมภีร์ รูปแบบการถ่ายทอดและการรักษาคำสอน อิทธิพลของพระพุทธศาสนาเถรวาทที่มีต่อประเทศต่าง ๆ ในด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เป็นต้น

๖๐๒ ๓๐๗ **พระพุทธศาสนamahayan**

๓(๓-๐-๖)

Mahayana Buddhism

ศึกษาพระพุทธศาสนamahayanในด้านประวัติศาสตร์ พัฒนาการ นิกายสำคัญ หลักคำสอนสำคัญ คัมภีร์สำคัญ และภาษาที่ใช้จารึกคัมภีร์ รวมทั้งอิทธิพลของพระพุทธศาสนamahayanที่มีต่อประเทศต่าง ๆ ในด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เป็นต้น

๖๐๒ ๒๐๘ **ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา**

๓ (๓-๐-๖)

Selected Buddhist Works

ศึกษาประวัติและผลงานของนักปราชญ์ นักคิด และนักวิชาการคนสำคัญทางพระพุทธศาสนาในยุคปัจจุบัน ทั้งในประเทศตะวันตกและตะวันออก เช่น งานของ เซอร์บาตสกี ริส เดวิดส์ และภรรยา คริสตมาส อัมพริยส์ ดี.ที. ชูชูกิ เป็นต้น

๖๐๒ ๓๐๘ **สัมมนาพระพุทธศาสนา**

๓(๓-๐-๖)

Seminar on Buddhism

ศึกษารูปแบบการเรียนรู้โดยการสัมมนา การจัดสัมมนาโดยนำหลักพุทธธรรมและปัญหาสังคมปัจจุบันมาตั้งเป็นประเด็นปัญหาแล้วให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการอภิปราย เสนอความคิดเห็น และวิเคราะห์หาทางออกร่วมกัน รวมทั้งวิเคราะห์หาแนวทางประยุกต์พุทธธรรมมาแก้ปัญหาสังคมปัจจุบัน

๑๔.๕.๓ วิชาเลือก

๖๐๒ ๓๑๐ **พระพุทธศาสนากับประชาสังคม**

๒(๒-๐-๔)

Buddhism and Civil Society

ศึกษาแนวคิดคำสอนเกี่ยวกับประชาสังคมในพระพุทธศาสนา โดยเน้นคำสอนที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาในเชิงสังคม การแก้ปัญหาเชิงโครงสร้าง การจัดระเบียบสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม และส่งเสริมความเข้มแข็งและการพึ่งตนเองของภาคประชาชน โดยเปรียบเทียบแนวคิดประชาสังคมของประเทศตะวันตก

๖๐๒ ๓๑๑ **พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาสังคมร่วมสมัย**

๒(๒-๐-๔)

Buddhist Ethics and Contemporary Social Problems

ศึกษาแนวคิดทางจริยศาสตร์ของพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับเกณฑ์ตัดสินความดีความชั่ว ความควรไม่ควร เพื่อเป็นฐานในการอธิบายและตอบปัญหาสังคมร่วมสมัย โดยเฉพาะปัญหาที่พ่วงมากับความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ ปัญหาการทำแท้ง ปัญหาการตัด

ต่อพันธุกรรม ปัญหาการอุณหยฆาต เป็นต้น รวมทั้งปัญหาความผิดศีลธรรมที่สลับซับซ้อนในสังคมยุคใหม่

๖๐๒ ๓๑๒ **ขบวนการพุทธใหม่ในโลกปัจจุบัน** ๒(๒-๐-๔)

Neo-Buddhist Movements in Contemporary World

ศึกษาขบวนการพระพุทศาสนาแนวใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมโลกปัจจุบัน ทั้งในสังคมไทยและต่างประเทศ โดยเน้นศึกษาให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างบริบททางสังคมกับการเกิดขึ้นของขบวนการพระพุทศาสนาแนวใหม่ รวมทั้งรูปแบบการจัดตั้งองค์กร การตีความคำสอนแนวใหม่ วิธีการเผยแผ่พระพุทศาสนาแบบใหม่ และอิทธิพลต่อสังคมโลก

๖๐๒ ๓๑๓ **พระพุทศานานิกายเซ็น** ๒(๒-๐-๔)

Zen Buddhism

ศึกษาประวัติและพัฒนาการของพระพุทศานานิกายเซนจากอินเดียสู่จีน เกาหลี และญี่ปุ่น รูปแบบและวิธีการสอนอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนของเซน คำสอนที่สำคัญของเซน เช่น จิตหนึ่ง พุทธภาวะภายในตน เป็นต้น ปรักษญาเซนจากรูปภาพ เซนกับวัฒนธรรมญี่ปุ่น และเซนกับตะวันตก

๖๐๒ ๓๑๔ **ศึกษาอิสระในงานสังคมสงเคราะห์** ๒(๒-๐-๔)

Independent Study in Social Works

นิสิตไปปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในหน่วยงานที่เชื่อถือได้ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ เดือน แล้วเขียนรายงาน หรือเขียนงานวิจัย หรืองานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานที่ได้ปฏิบัติ จำนวนหน้าไม่ต่ำกว่า ๕๐ หน้า ส่งภายในภาคการศึกษาที่ได้ศึกษาวิชานี้

๖๐๒ ๓๑๕ **ไทยคดีศึกษา** ๒(๒-๐-๔)

Thai Studies

ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยภาคกลาง ภาคอีสาน ภาคเหนือ และภาคใต้ ในด้านประวัติศาสตร์ ปรักษญา ความเชื่อ วิถีชีวิต จารีตประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรม เป็นต้น โดยเน้นวิเคราะห์ให้เห็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับอิทธิพลมาจากหลักคำสอนทางพระพุทศาสนา และการปรับตัวของพระพุทศาสนาเข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่น

๖๐๒ ๓๑๖ พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่

๒(๒-๐-๔)

Buddhism and Modern Sciences

ศึกษาศาสตร์สมัยใหม่บนฐานแนวคิดของพระพุทธศาสนา เช่น วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิเทศศาสตร์ นิเวศวิทยา รวมทั้งการประยุกต์ใช้ศาสตร์สมัยใหม่เพื่ออธิบายคำสอนทางพระพุทธศาสนา

๖๐๒ ๓๑๗ ศาสนาเปรียบเทียบ

๒(๒-๐-๔)

Comparative Religions

ศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดคำสอนของศาสนาสำคัญของโลกสมัยปัจจุบันในหัวข้อสำคัญ เช่น แนวคิดเรื่องความจริงสูงสุด พระเจ้า กำเนิดโลก จักรวาล ชีวิต จุดหมายสูงสุดของชีวิต การเข้าถึงจุดหมายสูงสุด โดยการค้นคว้าคัมภีร์หลักของศาสนานั้น ๆ เช่น พระไตรปิฎก ไบเบิล อัลกุรอ่าน

๖๐๒ ๓๑๘ พระพุทธศาสนากับการศึกษา

๒(๒-๐-๔)

Buddhism and Education

ศึกษาปรัชญาการศึกษาทางพระพุทธศาสนาและระบบการศึกษา ในพระพุทธศาสนา สมัยพุทธกาลและหลังพุทธกาลโดยสังเขป พระพุทธศาสนากับการศึกษาในประเทศไทย

๑๔.๕.๔ วิทยานิพนธ์

๖๐๑ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์

๑๒ หน่วยกิต

เป็นโครงการเฉพาะบุคคลที่มีเนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
